

CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
AAN JOAN ALBERT BAN [HAARLEM]
5 JANUARI 1640
2294

Aanbevelingsbrief voor Varenne.

Samenvatting: Huygens heeft Varenne (musicus van de koningin van Groot-Britannië) naar Ban gestuurd, niet alleen opdat deze Ban zou leren kennen, maar ook met de bedoeling dat Ban enkele liederen van Varenne te horen zou kunnen krijgen. Huygens spoort Ban aan eens uit te zoeken of Varenne werkelijk zo bijzonder is.

Door Varenne op 6 januari 1640 aan Ban overhandigd. Door Ban beantwoord op 13 januari 1640 (2299).

Primaire bronnen: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIV, nr. 282, fol. 348r: afschrift (autograaf).

— Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLV, nr. 282, fol. 99rv: later afschrift naar eerder afschrift (Constantijn [V] Huygens).

Vroegere uitgave: Worp 3, nr. 2294, p. 2: volledig.

Namen: Henriëtta Maria van Bourbon (koningin van Engeland); Maria de' Medici; Bernard de Varenne.

Glossarium: cantiuacula (liedje); choragium musicum (muziekensemble); musicus (muzikaal).

Transcriptie

Copie.

Bannio.

¹5 Januarii 1640.

²Amplissime, doctissime,

Varennium, virum nobilem, qui has tradit, non tam tibi commendandum duxi, quam ipsi te. Nondum intellegis quid velim. Experire verò an, factâ ei copiâ choragii tui musici, cantiuunculam in vicem elicere ab eo possis (elicies autem parvo negotio). Fateberis fortasse nihil tale, ne fando quidem, ad aures tuas pervenisse. De meis et aliorum hic non paucis dudum sic pronunciamus, quicumque rei musicæ non planè rudes sumus. Reginæ-matris Galliæ inter nobiles pueros educatus, nunc filiæ, Magnæ-Britanniæ Reginæ, addictus est, stipendio ter mille florenorum; sed ars prætio non æstimatur. Fac periculum ipse quanti sit, et rescribe num fefellisse te videar. Vale.

Tuus
C.H.

Raptim, Hagæ-Comitis, 5 die anni 1640, quem felicem tibi ³præcor.

Vertaling

Aan Ban.

5 januari 1640.

---

1. XLV: datering ontbreekt.

2. XLV: <Amplissime ac doctissime vir,>.

3. XLV: <præcor>. Huygens' ontwerp schrijft <præ> als abbreviatie.

Geleerde heer,

[De heer Bernard de] Varenne, een man van adel, die u deze brief overhandigt, moet naar ik meen niet zozeer bij u worden aanbevolen als u bij hem. U begrijpt nog niet wat ik zou willen. U zou eens kunnen proberen of u, wanneer u hem iets van uw muziekensemble hebt laten horen, ook van hem op zijn beurt een lied kan loskrijgen. (Dat zal u wel lukken zonder al te veel moeite.) U kunt bijvoorbeeld zeggen dat uw oren nog nooit iets van dien aard hebben gehoord, zelfs niet van horen zeggen. Wij hebben ons eerder zo uitgelaten ten aanzien van mijn eigen oren en die van niet weinig anderen hier, terwijl wij allen wat de muziek betreft niet geheel onkundig zijn. Opgevoed tussen de adellijke kinderen aan het hof van de ⁴koningin-moeder van Frankrijk, is hij nu toegewezen aan de dochter, de ⁵koningin van Groot-Britannië, voor een loon van drieduizend gulden; de kunst heeft immers geen prijs. Probeer u zelf maar, hoeveel hij waard is, en wijs mij terecht wanneer ik blijk u te hebben misleid. Gegroet.

Uw
Constantijn Huygens.

In haast, te Den Haag, 5 januari 1640, welk jaar voor u, zo wens ik, voorspoedig moge zijn.

---

4. Maria de' Medici.

5. Henriëtta Maria van Bourbon.

